

Kodeks cywilny w orzecznictwie. Tom 2

Dowiedz się więcej na www.ksiegarnia.beck.pl

Spis treści

Wprowadzenie	XIII
Wykaz najważniejszych skrótów	XV
KSIĘGA TRZECIA Zobowiązania	1
Tytuł I. Przepisy ogólne	1
1. Godny ochrony interes wierzyciela jako element zobowiązania	1
2. Nieważność abstrakcyjnego przyrzeczenia zapłaty	3
3. Należyta staranność adwokata.....	5
4. Zmiana legislacyjna jako nadzwyczajna zmiana stosunków	9
5. Waloryzacja świadczenia.....	11
6. Waloryzacja świadczenia spełnionego po wytoczeniu powództwa	14
7. Waloryzacja umowna a waloryzacja sądowa	15
8. Naprawienie szkody w postaci utraconych korzyści.....	17
9. Przyczynienie się poszkodowanego przez zaniechanie wykorzystania środków zaskarżenia	19
10. Charakter art. 362 KC	21
11. Przyczynienie się małoletniego, któremu nie można przypisać winy	22
12. Restytucja naturalna jako sposób naprawienia szkody.....	24
13. Chwila miarodajna dla ustalenia wysokości odszkodowania	26
14. Naprawienie szkody komunikacyjnej z uwzględnieniem kosztów nowych części i materiałów.....	27
15. Koszty zastępstwa prawnego w postępowaniu likwidacyjnym	30
16. Najem pojazdu zastępczego jako element szkody komunikacyjnej.....	32
17. Najem pojazdu zastępczego w razie tzw. szkody całkowitej	35
Tytuł II. Wielość dłużników albo wierzycieli	37
18. Solidarność nieprawidłowa dłużnika osobistego i dłużnika rzeczowego	37
19. Analogiczne stosowanie przepisów o solidarności do odpowiedzialności <i>in solidum</i>	39
Tytuł III. Ogólne przepisy o zobowiązaniach umownych	41
20. Ocena jednoznaczności postanowień wzorca umownego	41
21. Nieważność klauzul umownych a ich ocena jako niedozwolonych postanowień umownych....	42
22. Pojęcie klauzuli abuzywnej	44
23. Wyłączenie z umowy klauzul abuzywnych a nieważność umowy	47
24. Pojęcie świadczenia niemożliwego.....	49
25. Pojęcie wyzysku.....	51
26. Przyczyna prawna umowy przedwstępnej	53
27. Uchylenie się od zawarcia umowy przedwstępnej	57
28. Przedawnienie roszczeń z umowy przedwstępnej	60
29. Kwota wręczona po zawarciu umowy jako zadatek.....	62

30. Wysokość zadatku.....	63
31. Zbieg roszczenia o naprawienie szkody na zasadach ogólnych z roszczeniem z tytułu zadatku	64
Tytuł V. Bezpodstawne wzbogacenie.....	66
32. Zużycie korzyści przez bezpodstawnie wzbogaconego.....	66
33. Powinność liczenia się z obowiązkiem zwrotu korzyści przez bezpodstawnie wzbogaconego.....	67
34. Kondykcje w stosunkach wielopodmiotowych	69
35. Świadczenie spełnione na podstawie nieprawomocnego wyroku zaocznego, który został następnie uchylony	72
Tytuł VI. Czyny niedozwolone.....	73
36. Odpowiedzialność wierzyciela za delikt polegający na zawinionym wszczęciu i popieraniu egzekucji.....	73
37. Wydanie nieprawdziwej opinii przez biegłego sądowego jako czyn niedozwolony	74
38. Odpowiedzialność deliktowa notariusza.....	76
39. Odpowiedzialność komornika za czyn niedozwolony.....	78
40. Pojęcie bezprawności.....	81
41. Odpowiedzialność deliktowa tzw. ułomnych osób prawnych	84
42. Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej	86
43. Przesłanki odpowiedzialności deliktowej Skarbu Państwa.....	88
44. Odpowiedzialność deliktowa Skarbu Państwa a zamach samobójczy osadzonego w areszcie śledczym.....	90
45. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości a odpowiedzialność deliktowa Skarbu Państwa ..	92
46. Odpowiedzialność Skarbu Państwa a powierzenie wykonania czynności innej osobie.....	94
47. Niedopuszczalność analogicznego stosowania zasady słuszności do osób prawnych innych niż Skarb Państwa	96
48. Odpowiedzialność małoletniego.....	97
49. Obowiązki nauczycieli wychowania fizycznego w odniesieniu do bezpieczeństwa uczniów.....	98
50. Odpowiedzialność chowającego zwierzę na zasadzie słuszności	100
51. Odpowiedzialność za zalanie lokalu z lokalu znajdującego się na wyższej kondygnacji....	101
52. Odpowiedzialność prowadzącego przedsiębiorstwo uprawiane w ruch siłami przyrody ..	102
53. Pojęcie ruchu pojazdu	106
54. Naprawienie szkody wyrządzonej współposiadaczowi pojazdu przez osobę kierującą pojazdem	107
55. Roszczenie o naprawienie szkody wynikłej z przestępstwa popełnionego przez nieustalonego sprawcę	109
56. Termin przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej czynem karalnym.....	111
57. Przedawnienie roszczeń wobec zwierznika osoby, która wyrządziła szkodę, popełniając przestępstwo	114
58. Zbieg roszczeń z reżimu kontraktowego i deliktowego.....	116
59. Ciężar dowodu w sprawach o odszkodowanie z tytułu uszczerbku na zdrowiu.....	117
60. Koszty leczenia prywatnego a odpowiedzialność ubezpieczyciela w ramach umowy ubezpieczenia OC.....	120
61. <i>Compensatio lucri cum damno</i> a zasilek pogrzebowy.....	123
62. Zadośćuczynienie za śmierć nienarodzonego dziecka	126
63. Wysokość zadośćuczynienia za śmierć osoby najbliższej.....	129
64. Kryteria wysokości zadośćuczynienia.....	132
65. Fakultatywny charakter zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.....	134

66. Wysokość zadośćuczynień zasądzanych na rzecz tzw. celebrytów.....	137
67. Przeludnienie cel więziennych a dobra osobiste osadzonych.....	139
Tytuł VII. Wykonanie zobowiązań i skutki ich niewykonania	141
68. Dopuszczalność modyfikacji terminu wymagalności roszczenia	141
69. Zastępcze wykonanie zobowiązania.....	143
70. Odsetki od kwoty zagarniętej czynem niedozwolonym	146
71. Odsetki od roszczenia o zapłatę zadośćuczynienia.....	147
72. Odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego	150
73. Kara umowna a szkoda wierzyciela	151
74. Wymóg określenia terminu końcowego naliczania kary umownej	153
75. Kary umowne przewidziane w związku z odstąpieniem od umowy	155
76. Kara umowna za nienależyte wykonanie zobowiązania a odstąpienie od umowy.....	158
77. Klauzule gwarancyjne zbliżone do kary umownej	159
78. Miarkowanie kary umownej a przyczynienie się wierzyciela do powstania szkody.....	160
79. Miarkowanie kary umownej z uwagi na wykonanie zobowiązania w znacznej części	162
80. Miarkowanie kary umownej zaliczalnej.....	163
81. Spełnienie świadczeń z umowy wzajemnej	165
82. Odstąpienie od umowy wzajemnej.....	167
83. Następcza niemożliwość świadczenia.....	169
84. Przesłanki prawa zatrzymania.....	171
85. Prawo zatrzymania wzajemnego świadczenia pieniężnego.....	174
Tytuł IX. Zmiana wierzyciela lub dłużnika	176
86. Przelew wierzytelności niewymagalnej i przyszłej	176
87. Niedopuszczalność przelewu wierzytelności o zapłatę wymagalnych świadczeń alimentacyjnych	178
88. Przelew powierniczy	180
89. Przelew wierzytelności w stosunku do jednego z dłużników solidarnych	181
90. Ochrona interesów dłużnika przelanej wierzytelności oraz cesjonariusza	183
91. Gwarancja a subrogacja ustawowa	188
Tytuł X. Ochrona wierzyciela w razie niewypłacalności dłużnika	191
92. Bezskuteczność względna a nieważność czynności prawnej	191
93. Ochrona należności publicznoprawnych w drodze skargi pauliańskiej	192
94. Ustanie bytu prawnego osoby prawnej a ochrona wierzyciela tej osoby prawnej w drodze skargi pauliańskiej	194
95. Zaniechanie ustalenia ustania obowiązku alimentacyjnego jako czynność prawna zaskarżalna powództwem pauliańskim	197
96. Skarga pauliańska wierzyciela jednego z małżonków dotycząca czynności prawnej uszczuplającej majątek wspólny	199
97. Chwila miarodajna dla oceny pokrzywdzenia wierzyciela	201
98. <i>Datio in solutum</i> jako przedmiot skargi pauliańskiej	202
99. Niewypłacalność dłużnika	204
100. Pojęcie osoby będącej w bliskim stosunku z dłużnikiem	207
101. Nieodpłatność czynności prawnej	209
102. Działanie w zamiarze pokrzywdzenia przyszłego wierzyciela	212
103. Skutki wyroku pauliańskiego	214
104. Osoba, na rzecz której nastąpiło rozporządzenie	218
105. Termin prekluzyjny skargi pauliańskiej	220
Tytuł XI. Sprzedaż	221
106. Przejście niebezpieczeństwa przypadkowej utraty lub uszkodzenia rzeczy	221
107. Dopuszczalność przelewu uprawnień z rękojmi za wady fizyczne rzeczy.....	223

Tytuł XV. Umowa o dzieło	227
108. Pojęcie dzieła.....	227
109. Wynagrodzenie ryczałtowe a prace nieobjęte umową.....	229
110. Odstąpienie od umowy o dzieło przez zamawiającego.....	231
111. Oddanie i odebranie dzieła	234
Tytuł XVI. Umowa o roboty budowlane	236
112. Termin przedawnienia roszczeń z umowy o roboty budowlane.....	236
113. Pojęcie robót budowlanych.....	239
114. Ustalenie wysokości wynagrodzenia w umowie o roboty budowlane	241
115. Przesłanki tzw. milczącej zgody inwestora na umowę wykonawcy z podwykonawcą (I).....	242
116. Przesłanki tzw. milczącej zgody inwestora na umowę wykonawcy z podwykonawcą (II).....	245
117. Odpowiedzialność inwestora a odstąpienie przez wykonawcę od umowy z podwykonawcą.....	249
118. Wynagrodzenie za roboty budowlane jako świadczenie jednorazowe.....	249
Tytuł XVII. Najem i dzierżawa	252
119. Parking strzeżony	252
120. Obniżanie czynszu w związku z wadami najmowanego lokalu mieszkalnego	254
121. Zwrot wartości nakładów na lokal dokonanych przez najemcę.....	255
122. Zwłoka z zapłatą czynszu najmu uprawniająca wynajmującego do wypowiedzenia umowy bez zachowania terminów wypowiedzenia.....	256
123. Możliwość wypowiedzenia umowy najmu zawartej na czas oznaczony	257
124. Milcząca przedłużenie umowy najmu w sposób dorozumiany	258
125. Wystąpienie małżonka o eksmisję drugiego z małżonków w trakcie postępowania rozwodowego.....	259
126. Przejęcie przez homoseksualnego partnera prawa do najmu mieszkania	262
127. Wstąpienie w stosunek najmu.....	264
128. Niewłaściwe używanie rzeczy objętej najmem – odpowiednie zastosowanie przepisu do dzierżawy	266
129. Poddzierżawa a podnajem.....	268
130. Ulepszenie rzeczy przez dzierżawcę przed jej zbyciem.....	270
131. Zawarcie umowy dzierżawy na okres dłuższy niż rok bez zachowania formy pisemnej.....	272
132. Niestosowanie przepisów o ochronie własności do ochrony praw dzierżawcy.....	274
133. Niedopuszczalność dwukrotnego przedłużenia umowy dzierżawy na okresy trzydziestoletnie	274
Tytuł XVII¹. Umowa leasingu	276
134. Odstąpienie od umowy leasingu w przypadku zwłoki w wydaniu przedmiotu leasingu.....	276
135. Granice odszkodowania należnego finansującemu w wypadku utraty rzeczy będącej przedmiotem leasingu.....	277
136. Odstąpienie od umowy leasingu z powodu wad rzeczy a rozliczenia stron.....	278
137. Charakter odpowiedzialności korzystającego wobec finansującego	279
138. Wcześniejsza spłata rat leasingowych w związku z wypowiedzeniem umowy leasingu – obowiązek pomniejszenia o korzyści uzyskane przez finansującego	281
139. Brak podstaw do całkowitego wyłączenia odpowiedzialności leasingodawcy za wady ograniczające przydatność przedmiotu leasingu do użytku.....	282

Tytuł XVIII. Użyczenie	284
140. Pieniądze jako przedmiot umowy użyczenia	284
141. Rozliczanie nakładów na rzecz użyczoną	285
142. Status prawny nabywcy rzeczy użyczonej	287
Tytuł XX. Umowa rachunku bankowego	288
143. Obowiązek sprawdzenia danych beneficjenta przelewu	288
Tytuł XXI. Umowa zlecenia	290
144. Wypowiedzenie umowy zlecenia zawartej na czas oznaczony	290
145. Kara umowna zastrzeżona na wypadek wypowiedzenia umowy zlecenia	291
146. Umowa o zastępstwo inwestycyjne	294
Tytuł XXII. Prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia	295
147. Zakres prowadzenia cudzych spraw bez zlecenia	295
Tytuł XXVII. Umowa ubezpieczenia	299
148. Przypozwanie a przerwa biegu przedawnienia roszczeń regresowych.....	299
149. Przypozwanie a przerwa biegu przedawnienia roszczeń przeciwko ubezpieczycielowi	300
150. Szkoda wyrządzona posiadaczowi pojazdu przez kierowcę (I)	302
151. Szkoda wyrządzona posiadaczowi pojazdu przez kierowcę (II)	305
152. Odpowiedzialność <i>in solidum</i> zakładu ubezpieczeń i sprawcy szkody	307
153. Zasada proporcji w umowach ubezpieczeniowych	309
154. Umowny tryb ustalania całkowitej niezdolności do pracy ubezpieczonego	311
Tytuł XXXI. Spółka	313
155. Źródło zobowiązania wniesienia własności nieruchomości do wspólności łącznej wspólników spółki cywilnej	313
156. Brak legitymacji wspólnika spółki cywilnej do dochodzenia wierzytelności wchodzącej w skład majątku wspólnego wspólników spółki	314
Tytuł XXXII. Poręczenie	316
157. Poręczenie częściowe	316
158. Poręczenie wekslowe a poręczenie cywilne	318
Tytuł XXXIII. Darowizna	320
159. Odwołanie darowizny w stosunku do jednego ze współmałżonków	320
160. Darowizna celowa	324
161. Niewierność małżeńska a rażąca niewdzięczność obdarowanego	325
162. Pojęcie rażącej niewdzięczności	327
163. Zaniechanie alimentacji darczyńcy, który popadł w niedostatek	328
Tytuł XXXIV. Renta i dożywocie	331
164. Rozwiązanie umowy dożywocia (I)	331
165. Rozwiązanie umowy dożywocia (II).....	333
Tytuł XXXVII. Przekaz i papiery wartościowe	335
166. Gwarancja bankowa a przekaz	335
167. Oświadczenie o przyjęciu przekazu	338
168. Wydanie akcji na okaziciela.....	341

KSIĘGA CZWARTA Spadki	345
Tytuł I. Przepisy ogólne	345
169. Dziedziczenie uprawnienia do potwierdzenia czynności prawnej dokonanej przez rzekomego pełnomocnika.....	345
170. Dziedziczenie oferty darowizny nieruchomości.....	348
171. Niegodność dziedziczenia (I).....	350
172. Niegodność dziedziczenia (II).....	353
Tytuł II. Dziedziczenie ustawowe	357
173. Dziedziczenie dalszego zstępnego, który odrzucił spadek po swym rodzicu.....	357
174. Dziedziczenie zstępnych i pasierbów spadkodawcy.....	358
175. Dziedziczenie rodzeństwa przyrodniego spadkodawcy.....	359
176. Wyłączenie od dziedziczenia.....	360
Tytuł III. Rozrządzenia na wypadek śmierci	362
177. Darowizna <i>mortis causa</i>	362
178. Odwołanie testamentu a skuteczność poprzednich rozrządzeń na wypadek śmierci.....	366
179. Odwołanie testamentu a sporządzenie nowego testamentu.....	369
180. Odwołanie testamentu notarialnego poprzez zniszczenie jego wypisu.....	370
181. Oznaczenie daty a ważność testamentu holograficznego.....	371
182. Podstawy nieważności testamentu.....	372
183. Swoboda testowania.....	374
184. Charakter sankcji z art. 945 KC.....	376
185. Zarzut nadużycia prawa podmiotowego a stwierdzenie nieważności testamentu.....	378
186. Podpis spadkodawcy w testamencie własnoręcznym (I).....	379
187. Podpis spadkodawcy w testamencie własnoręcznym (II).....	381
188. Brak daty w testamencie własnoręcznym.....	383
189. Przerobienie daty testamentu allograficznego.....	385
190. Konwersja nieważnego testamentu allograficznego w testament ustny (I).....	385
191. Konwersja nieważnego testamentu allograficznego w testament ustny (II).....	387
192. Obawa rychłej śmierci spadkodawcy jako przesłanka ważności testamentu ustnego (I).....	389
193. Obawa rychłej śmierci spadkodawcy jako przesłanka ważności testamentu ustnego (II).....	391
194. Ustne oświadczenie ostatniej woli testatora.....	392
195. Spisanie treści testamentu ustnego przez spadkobiercę.....	393
196. Zdolność bycia świadkiem testamentu ustnego członka organu osoby prawnej, dla której spadkodawca przewidział korzyść.....	395
197. Stwierdzenie treści testamentu ustnego przez osobę nieobecną przy oświadczeniu woli spadkodawcy.....	397
198. Dowodzenie treści testamentu ustnego za pomocą zeznań świadków.....	399
199. Świadkowie testamentu ustnego.....	401
200. Wymóg podpisania dokumentu stwierdzającego treść testamentu ustnego.....	403
201. Tzw. testament działowy.....	405
202. Testament działowy zawarty w kilku kolejnych testamentach.....	406
203. Chwila miarodajna dla stosowania dyrektywy interpretacyjnej z art. 961 KC (I).....	408
204. Chwila miarodajna dla stosowania dyrektywy interpretacyjnej z art. 961 KC (II).....	409
205. Zapis testamentowy określony jako ułamek udziału spadkowego.....	412
206. Obowiązek wykonania zapisu testamentowego a skład masy spadkowej.....	414
207. Zapis zwykły, którego przedmiot został określony alternatywnie.....	415
208. Roszczenie o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie przez zapisobiercę z przedmiotu zapisu.....	416
209. Przedmiot zapisu windykacyjnego.....	418
210. Charakter prawny polecenia testamentowego.....	420

Tytuł IV. Zachowek	421
211. Zachowek przysługujący współspadkobiercy ustawowemu	421
212. Roszczenie uprawnionego do zachowku względem obdarowanego przez spadkodawcę ..	423
213. Ograniczenie dziedziczości roszczenia o zachowek	425
214. Chwila ustalenia cen miarodajnych dla obliczenia zachowku	427
215. Umowa przekazania gospodarstwa rolnego a ustalanie zachowku	428
216. Doliczanie darowizn do substratu zachowku	431
217. Niepodzielność przedmiotu zapisu a granice odpowiedzialności spadkobiercy z tytułu zapisu	433
218. Przedawnienie roszczeń o zachowek (I)	435
219. Przedawnienie roszczeń o zachowek (II)	436
220. Przerwa biegu terminu przedawnienia roszczeń o zachowek (I)	439
221. Przerwa biegu terminu przedawnienia roszczeń o zachowek (II)	440
222. Niedopełnianie obowiązków rodzinnych jako przesłanka wydziedziczenia	442
223. Wydziedziczenie a testament negatywny	444
Tytuł V. Przyjęcie i odrzucenie spadku	446
224. Termin złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku (I)	446
225. Termin złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku (II)	448
226. Termin złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku (III)	449
227. Termin złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku (IV)	452
228. Uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia co do przyjęcia spadku (I)	454
229. Uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia co do przyjęcia spadku (II)	456
230. Uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia co do przyjęcia spadku (III)	458
231. Uchylenie się od przyjęcia lub odrzucenia spadku z powodu błędu co do prawa	461
Tytuł VII. Odpowiedzialność za długi spadkowe	464
232. Ograniczenie odpowiedzialności za długi spadkowe	464
Tytuł VIII. Wspólność majątku spadkowego i dział spadku	466
233. Podzielność wierzytelności spadkowych	466
234. Bezskuteczność rozporządzenia udziałem w przedmiocie należącym do spadku	468
235. Darowizny zaliczane na schedę spadkową (I)	470
236. Darowizny zaliczane na schedę spadkową (II)	471
237. Darowizny zaliczane na schedę spadkową (III)	473
Tytuł IX. Umowy dotyczące spadku	475
238. Skutki prawne umowy o zrzeczenie się dziedziczenia	475
239. Dopuszczalność zrzeczenia się dziedziczenia do ułamkowej części spadku	476
240. Umowa o zrzeczenie się dziedziczenia na korzyść innej osoby	477
241. Umowa zrzeczenia się prawa do zachowku	478

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl